

BIOFIDUL-HANKKEESSA ETSITÄÄN KEINOJA LUONTOKADON TORJUMISEKSI

Tulevaisuuden tutkimuskeskus on mukana Strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittamassa **BIODIFUL – Biodiversity Respectful Leadership** -tutkimushankkeessa. Turun, Jyväskylän ja LUT-yliopistojen sekä Luonnonvarakeskuksen yhteinen konsortiohanke pyrkii edesauttamaan luontokadon pysäyttämiseksi tarvittavaa laajaa systeemistä muutosta valtavirtaistamalla luonnon monimuotoisuutta kunnioittavaa kulutusta, yritystoimintaa ja yhteiskunnallista päätöksentekoa. Tutkimuskohteina ovat erityisesti ruokajärjestelmä sekä metsien virkistyskäyttö.

Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen tutkijat dosentti **Sari Puustinen** sekä tutkijat **Ville Lauttamäki** ja **Sanna Ahvenharju** vastaavat BIODIFUL-hankkeesta työpaketista, jossa tarkastellaan julkisen sektorin toimien roolia ja merkitystä biodiversiteetin vaalimisessa: Mitä ovat ne keskeiset institutionaaliset käytännöt, jotka tällä hetkellä vaikuttavat luonnon monimuotoisuuden heikentymiseen sekä miten näitä käytäntöjä tulisi muuttaa, jotta luontokato voitaisiin kääntää positiiviseksi kehitykseksi?

Institutionaalisilla käytännöillä viitataan muun muassa lainsäädäntöön, moninaisiin taloudellisiin ja poliittisiin ohjaukeinoihin sekä informaatio-ohjaukseen. Tutkimuksessa tarkastellaan myös nykyisten käytäntöjen taustalla vaikuttavia arvoja ja juurisyytä. Tutkimusmenetelmänä käytetään laajan kirjallisuuskatsauksen lisäksi kahta tai useampaa delfoi-kierrosta, joista ensimmäinen toteutetaan yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen kanssa.

Tutkimustuloksena syntyy sekä visuaalisia että sanallistettuja tulevaisuuskuvia tulevaisuuden maa- ja metsätalouksmaisemista, jotka mahdollistavat biodiversiteetin kukoistuksen, mutta tuottavat myös terveys-, hyvinvointi- ja

virkistyskyötyjä.

Työpaketin yhteiskunnallisen tavoitteena on tuottaa tietoa uudeltaisista ohjaukeinoista, joita biodiversiteetin suojelemiseksi tarvitaan. Tutkimuksen toisessa osassa tutkitaan näiden ohjaukeinojen toteutettavuutta ja hyväksyttävyyttä sekä julkisen sektorin toimijoiden että kansalaisten keskuudessa. 2000 asukkaan kansalaiskyselyssä hyödynnetään Sanna Ahvenharjun ja kumppaneiden kehittämää tulevaisuustietoisuuden mittaristoa.

Luontokadon pysäyttäminen on elämän suojelua

BIODIFUL-tutkimushanke on kokonaisuudessaan kunnianhimoisen ihmis- ja luonnontieteitä yhdistävän tutkimusotteensa sekä tutkimusaiheen haastavuuden vuoksi. Biodiversiteetti eli luonnon monimuotoisuus on laajemmin tunnistettu ja tunnustettu yhdeksi ihmiskunnan kohtalonkysymykseksi vasta viime vuosina. Vuonna 2019 Kansainvälinen luontopaneeli IPBES julkaisi tunnetun raporttinsa luonnon monimuotoisuuden nopeasti heikkenevästä tilanteesta. Raportissa todetaan, että luonnon köyhtyminen ei ole vain ympäristökysymys, vaan vaikuttaa laajasti ih-

misiin ja yhteiskuntaan. Meillä ei kuitenkaan vielä ole tarpeeksi malleja tai toimintatapoja tämän kehityksen pysäyttämiseksi.

BIODIFUL-hankkeen läpileikkaavana teemana onkin johtajuuden käsite. Tavoitteena on luoda uusi, biodiversiteetin merkityksen tunnistava johtajuuden malli, jota voivat toteuttaa niin tavalliset kansalaiset omassa elämässään kuin yritysten ja organisaatioiden toimijat päätöksiksi tehdessään.

BIODIFULIN ensimmäinen vaihe toteutetaan vuosina 2022–2024. Konsortiota johtaa Turun yliopiston Biodiversiteettiyksikön johtaja, professori **Ilari Sääksjärvi**.

Hankkeessa tehtävän tutkimuksen lisäksi BIODIFUL-hankkeen tutkijat ovat koonneet poikkeuksellisen laajan ja monipuolisen yhteistyökumppanien ja sidosryhmien verkoston, jonka tuella hankkeen tuottamia oivalluksia testataan ja valtavirtaistetaan. ●

Tutustu hankkeeseen: biodiful.fi

MITÄ KUULUU ALUMNILLE?

Kuka olet ja mitä teet työkseksi?

Olen **Merja Lang** ja työskentelen Suomen Kuntaliitto ry:ssä strategiayksikössä palvelumuotoilijana. Valmistuin tulevaisuudentutkimuksen maisteriohjelmasta vuonna 2018.

Työssäni fasilitoin asiantuntijoiden työtä monimutkaisten yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemiseksi osana Kuntaliiton strategian toimeenpanoa. Tällä hetkellä työn alla on myös strategian päivitys: lukuisten työpajojen seurauksena meillä pitäisi olla strategiatavoitteet tarkistettuna ja hallitusohjelmalinjaukset luotuna tulevia eduskuntavaaleja silmällä pitäen. Juuri nyt tilanne on kuntien näkökulmasta haastava: ikärakenne on vinksallaan: työikäisiä on yhä vähemmän, lapsia ei synny monin paikoin lainkaan. Valtavat haasteet kriisinkestävyydelle

puskevat ilmastomuutoksen, koronan ja Ukrainan sodan myötä. Samaan aikaan pitäisi saada toimeen kaksi mittavaa uudistusta: sote- ja

TE-palvelu-uudistus. Ukrainan sodan vaikutuksista meillä on käynnissä erillinen, yhdessä kaupunkien kanssa toteutettava, pitkän aikavälin vaikutusten ennakointiprosessi. Miten voikin yhden miehen nostalgian värittämät historiatulkinnat saada liikkeelle niin massiivisia, kaikkien vaikuttavia kehityskulkuja!

Näiden toimintaympäristön muutosajureiden ristiaallokossa tähyttäminen on haastavaa, mutta todella kiinnostavaa! Tästä myllerryksestä aikanaan nousee esille kunta, joka entisen hoivaroolin sijaan keskittyy luomaan paikallista elinvoimaa, etsimään työntekijöitä yrityksiin myös maan rajojen ulkopuolelta ja pitämään huolta asukkaidensa hyvinvoinnista. Kuntaliiton roolina on tukea kuntia luovimaan muutoksessa ja saamaan irti uusista tehtävistä se hyöty, mikä uudistusten tavoitteena on.

Miten pääset hyödyntämään tulevaisuudentutkimuksen menetelmiä ja oppeja työssäsi?

Tulevaisuuden tutkimuksen opeista ja metodeista on työssäni suoraan hyötyä. Olen iloinen, että toimenkuvani sijoittuu nimenomaan strategiayksikköön. Se on juuri oikea paikka. Pääsen katsomaan isointa mahdollista kuvaa ja osaltani vaikutan siihen, miten tekeminen ohjautuu: mitkä haasteet nousevat

ja millaisia toimenpiteitä ja yhteistyötä niiden taklaamiseksi rakennetaan. Tällä hetkellä yksi keskeinen haaste on työvoimapula. Kunnilla on haasteita löytää työntekijöitä ja siten suoriatu lakisääteistä tehtävistään. Toisaalta kuntien elinvoima kärsii, kun yritykset eivät löydä osaavia työntekijöitä. Kuntaliitto on nyt etsimässä keinoja tarttua tähän haasteeseen helpottaakseen kuntien tilannetta. Omalla työpöydälläni on haastekuvauksen muotoilu. Tavoitteena on, että ennakoivalla otteella ja laajalla yhteistyöllä olisimme entistä vaikuttavampia kumppaneita kunnille, ei vain kuntien edunvalvojana vaan myös kehittämisalustana.

Millaisia muistoja opiskeluajaltasi jäi?

Tulevaisuudentutkimuksen opiskeluaika oli todella antoisaa. Pidän lähes kaikista kursseista, ryhmätyöpainotteisuudesta ja lämpimästä ilmapiiristä.

Erityisesti minulle on jäänyt mieleen KEKO-johdantokurssi innostavana ja inspiroivana. Olenpahan käyttänyt yhden lukuvuoden elämästäni lemmikkieläinten kestävyysnäkökulmien analysointiin ja arviointiin! Toinen tärkeä kurssi oli Aaltoon suoritettu Design for Government -kurssi, joka siivittikin minut nykyiseen tehtävääni. Suosittelen! ●

